

01.04.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**1 Nisan 2021
Perşembe**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

1 Nisan 2021 Perşembe

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

— Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sağlık Alanında Hibe Yapılmasına Dair Anlaşmanın Yürürlüğe Girmesi Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3754)

CUMHURBAŞKANI KARARLARI

— 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci Maddesinde Yer Alan Tevkifat Oranları Hakkındaki Ekli Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3755)

— 8/1/2002 Tarihli ve 4736 Sayılı Kanunun 1 nci Maddesinin Birinci Fıkrası Hükmünden Muaf Tutulacakların Tespitine Dair 28/1/2002 Tarihli ve 2002/3654 Sayılı Bakanlar Kurulu Kararında Değişiklik Yapılmasına İlişkin Ekli Kararın Yürürlüğe Konulması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 3756)

YÖNETMELİKLER

— Türk Silahlı Kuvvetleri Stratejik Hedef Planının Gerçekleştirilmesi Maksadıyla Yapılacak Harcamalar İçin Verilen Avans ve Kredi İşlemlerine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Fren Gereklilikleri Hakkında Tarım ve Orman Araçlarının Tip Onayı ile İlgili Yönetmelik (AB/2015/68)'te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Tarım ve Orman Araçlarının Çevresel ve Tahrik Ünitesi Performansına Yönelik Şartlar Hakkında Tip Onayı Yönetmeliği (AB/2015/96)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Tarım ve Orman Araçlarının Fonksiyonel Güvenlik Gereklilikleri Hakkında Tip Onayı Yönetmeliği (AB/2015/208)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Tarım ve Orman Araçlarının Tip Onayı ve Piyasa Gözetimi ve Denetimi Hakkında Yönetmelik (AB/167/2013)'te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Yapım ve Genel Gereklilikleri Hakkında Tarım ve Orman Araçlarının Tip Onayı ile İlgili Yönetmelik (AB/1322/2014)'te Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Bankalarca Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik

— Doğal Gaz Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

— Rüzgâr veya Güneş Enerjisine Dayalı Üretim Tesisi Kurmak Üzere Yapılan Önlisans Başvurularına İlişkin Yarışma Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

TEBLİĞLER

— Elektronik Tebligat Sistemi Genel Tebliği (Sıra No: 1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Sıra No: 2)

— İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2021/10)

YARGI BÖLÜMÜ

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

— Anayasa Mahkemesinin 10/3/2021 Tarihli ve 2018/35775 Başvuru Numaralı Kararı

Bakan Pakdemirli'den baraj doluluk oranlarıyla ilgili açıklama

Bakan Pakdemirli, "Türkiye geneli içme suyu barajlarında 31 Mart 2020'de yüzde 58 doluluk varmış, şu an yüzde 52 doluluk bulunuyor." dedi.

Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli, AA Editör Masası'nda gündemle ilgili açıklamalarda bulundu.

Pakdemirli, "Su Şurası'nda, su konusunda geleceğe dönük hangi adımlar atılacak, bunların kararlarını alacağız. Su Şurası'ndan çıkacak neticelerle Su Kanunu çıkarmayı hedefliyoruz. Kanunla suyun tahsisi ve yönetimine ilişkin konular belirlenecek." dedi.

"Türkiye geneli içme suyu barajlarında 31 Mart 2020'de yüzde 58 doluluk varmış, şu an yüzde 52 doluluk bulunuyor." diyen Pakdemirli, şunları söyledi:

"İstanbul ve İzmir'de bu yıl suyla ilgili problem görünmüyor. Ankara için de önemli bir problem yok.

Türkiye geneli enerji barajlarında geçen yıl yüzde 48 doluluk varken, şu anda yüzde 41 dolulukta'yız."

Baraj doluluk oranı Ankara'da yüzde 12, İstanbul'da yüzde 72, İzmir'de de yüzde 76 civarında.

Türkiye genelinde sulama barajlarında 31 Mart 2020'de yüzde 51 doluluk varmış, bugün yüzde 43 doluluk var.

Sulama alanında 19 yılda 255 milyar liralık yatırım yaptık. Bu dönemde inşa edilen 600 baraj, Cumhuriyet tarihinde yapılanın iki katı."

Ziraat, Çin Exim Bank'tan kredi temin etti

Ziraat Bankası, Çin Exim Bank'tan 400 milyon dolarlık kredi temin ettiğini duyurdu

Ziraat Bankası, Çin Eximbank'tan uygun maliyetli kredi temin ettiğini açıkladı.

Bankadan Kamuyu Aydınlatma Platformu'na yapılan açıklamada Çin Exim Bank (The Export Import Bank of China) ile imzaladığı anlaşmayla 400 Milyon dolar tutarında uygun maliyetli kredi alındığı belirtildi.

Açıklamaya göre Çin Exim Bank' tan 320 Milyon ABD Doları ve 500 Milyon Çin Yuanı olmak üzere iki ayrı dilimde sağlanan söz konusu kredi ile yerel paralarla ticaretin artırılması ve geliştirilmesine katkı sağlanacak.

Bankacılıkta yeni dönem: Islak imza zorunluluğu resmen kalktı

Bankacılıkta yeni dönem bugün başlıyor. BDDK'nın hazırladığı 'Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine ve Elektronik Ortamda Sözleşme İlişkinin Kurulmasına İlişkin Yönetmelik' Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Yeni dönemde uzaktan kimlik doğrulamasıyla ve ıslak imzaya gerek kalmadan hem müşteri olunabilecek hem de mevcut müşteriler bankacılık işlemlerini gerçekleştirebilecek.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK), bankalar tarafından yeni müşteri kazanımında ve müşteri kimliğinin doğrulanmasında kullanılacak uzaktan kimlik tespiti yöntemlerini belirlemek üzere "Bankalarca Kullanılacak Uzaktan Kimlik Tespiti Yöntemlerine İlişkin Tebliğ Taslağı" hazırlamıştı. O yönetmelik bugünkü Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre gerçek kişilerin uzaktan kimlik tespiti, banka çalışanı ile kişinin; fiziksel olarak aynı ortamda bulunmasına gerek olmadan, çevrim içi olarak görüntülü görüşmesi ve birbiriyle iletişim kurması ile gerçekleşecek. Islak imza zorunluluğu kalkacak.

Yönetmeliğin amacı, bankalar tarafından yeni müşteri kazanımında kullanılacak uzaktan kimlik tespiti yöntemlerine ve müşteri kimliğinin tespit edilmesini müteakip sunulacak bankacılık hizmetlerine yönelik olarak mesafeli olsun olmasın bir bilişim veya elektronik haberleşme cihazı üzerinden yazılı şeklin yerine geçecek şekilde ya

01.04.2021

da mesafeli olarak sözleşme ilişkisinin kurulmasına yönelik usul ve esasları düzenlemek olarak gösterildi.

Zamandan, maliyetten ve iş gücünden tasarruf edilecek

Yapılan görüntülü görüşmede olası riskler dikkate alınarak yeterli güvenlik ve gizlilik seviyesi oluşturulması zorunlu olacak. Görüntülü görüşme şifrelenmiş güvenli iletişim ile gerçekleştirilecek.

Uygulamanın hayata geçmesiyle bankacılık hizmetlerine daha hızlı ve rahat erişim sağlanacak. Zamandan, maliyetten ve iş gücünden tasarruf edilmesi imkanı doğacak. Müşteri olma süreci en fazla 10 dakikalık bir sürede tamamlanabilecek. Bankalar açısından kağıt ve doküman kullanımının azaltılıp hizmet maliyetinin düşürülmesi sağlanacak. Müşteriler açısından ise esnek, yenilikçi ve açık fikirli müşteri deneyimi fırsatı oluşacak.

TL mevduata stopaj desteği uzatıldı

Türk Lirası tasarrufları artırmak için Ekim 2020'de hayata geçirilen uygulama bir kez daha uzatıldı.

Resmi Gazete'de yayınlanan Cumhurbaşkanı Kararı ile TL mevduata uygulanan stopaj desteği süresi 31 Mayıs 2021'e kadar uzatıldı. İndirimli stopaj oranlarına ilişkin ilk düzenleme 2020 yılı Ekim ayında yayınlanmış, Aralık 2020'de yapılan düzenlemeyle süre 31 Mart'a uzatılmıştı.

Buna göre;

31 Mayıs 2021'e kadar (bu tarih dahil) vadesiz ve özel cari hesaplarda ve 31 Mayıs 2021'e kadar açılan veya vadesi bu tarihler arasında yenilenen hesaplara ödenecek faizler ve kâr paylarına şu stopaj oranları uygulanacak:

Mevduat faizlerinden:

Vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar vadelielerde yüzde 5

1 yıla kadar vadeli hesaplarda yüzde 3

1 yıldan uzun vadeli hesaplarda yüzde 0

Enflasyon oranına bağlı olarak değişken faiz oranı uygulanan 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda yüzde 0

Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kar paylarından:

Vadesiz, ihbarlı ve özel cari hesaplar ile 6 aya kadar vadeli hesaplarda yüzde

1 yıla kadar vadeli hesaplarda yüzde 3

1 yıldan uzun vadeli hesaplarda yüzde 0.

Dış ticaret açığı, şubatta 3,3 milyar dolar

TÜİK'in açıkladığı dış ticaret verilerine göre, şubatta ihracat ve ithalatta yüzde 10 artış yaşandı. Dış ticaret açığı 3 milyar 36 milyon dolardan, 3 milyar 299 milyon dolara yükseldi.

Türkiye, şubat ayında 3,3 milyar dolar ticaret açığı verdi. Yılın ilk iki aylık döneminde ise dış ticaret açığı yüzde 16 azalarak 6,35 milyar dolara geriledi.

Genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat şubatta yüzde 9,6 artarak 16 milyar 9 milyon dolar, ithalat yüzde 9,4 artarak 19 milyar 308 milyon dolara çıktı. Şubat ayında dış ticaret açığı yüzde 8,7 artışla 3 milyar 36 milyon dolardan, 3 milyar 299 milyon dolara yükselmiş oldu. İhracatın ithalatı karşılama oranı da yüzde 82,8'den yüzde 82,9'a çıktı.

Arındırılmış ihracat yüzde 1,9 azaldı

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre; şubatta ihracat yüzde 1,9 azalırken, ithalat yüzde 1,1 arttı. Takvim etkilerinden arındırılmış seriye göre ise ihracat yüzde 10,6, ithalat yüzde 10 arttı.

İki aylık ticaret açığı 6,35 milyar dolara indi

Ocak-Şubat döneminde ise ihracat yüzde 5,9 artarak 31 milyar 38 milyon dolar, ithalat yüzde 1,4 artarak 37 milyar 388 milyon dolara çıktı. İki aylık dış ticaret açığı yüzde 15,9 azalarak 7 milyar 548 milyon dolardan, 6 milyar 350 milyon dolara geriledi. İhracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 79,5'ten yüzde 83'e yükseldi.

Enerji ve altın hariç dış ticaret açığı 224 milyon dolar

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ihracat, şubatta yüzde 9,7 artarak 13 milyar 955 milyon dolardan, 15 milyar 307 milyon dolara yükseldi. Şubat ayında enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ithalat da yüzde 17,9 artarak 13 milyar 172 milyon dolardan, 15 milyar 531 milyon dolara çıktı. Söz konusu dönemde, enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç dış ticaret açığı ise 224 milyon dolar oldu. Dış ticaret hacmi yüzde 13,7 artarak 30 milyar 839 milyon dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu ayda enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde yüzde 98,6 olarak kayıtlara geçti.

İhracatta imalat sanayinin payı yüzde 94,2

İhracatta imalat sanayinin payı yüzde 94,2, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı yüzde 3,6, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı yüzde 1,8 oldu. Ocak-Şubat döneminde imalat sanayinin payı yüzde 94, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı yüzde 3,8, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı yüzde 1,7.

Ara mallarının ithalattaki payı yüzde 75,1

İthalatta, ara mallarının payı yüzde 75,1, sermaye mallarının payı yüzde 13,7 ve tüketim mallarının payı yüzde 10,9 oldu. İki aylık ithalatta ise ara mallarının payı yüzde 75,7, sermaye mallarının payı yüzde 13,8 ve tüketim mallarının payı yüzde 10,3.

Almanya'ya 1,5 milyar dolarlık ihracat

Şubat ayında Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 498 milyon dolar olurken, bu ülkeyi 965 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 917 milyon dolar ile ABD, 833 milyon dolar ile İtalya, 755 milyon dolar ile Fransa takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın yüzde 31,ini oluşturdu.

Ocak-Şubat döneminde ise Almanya'ya yapılan ihracat 2 milyar 952 milyon dolar olurken, Almanya'yı 1 milyar 849 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 778 milyon dolar ile Birleşik Krallık, 1 milyar 698 milyon dolar ile İtalya ve 1 milyar 492 milyon dolar ile Fransa takip etti.

Çin'den şubatta 2,2 milyar ithalat yaptık

Şubat ayında Çin'den yapılan ithalat 2 milyar 241 milyon dolar olurken, bu ülkeyi 1 milyar 706 milyon dolar ile Rusya, 1 milyar 701 milyon dolar ile Almanya, 931 milyon dolar ile İtalya, 850 milyon dolar ile ABD izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın yüzde 38,5'ini oluşturdu.

Ocak-Şubat döneminde Çin'den yapılan ithalat 4 milyar 440 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 3 milyar 534 milyon dolar ile Rusya, 3 milyar 212 milyon dolar ile Almanya, 1 milyar 602 milyon dolar ile İtalya, 1 milyar 579 milyon dolar ile ABD izledi.

KİT ve özelleştirilecek kuruluşların borcu 126 milyar lira

KİT ve özelleştirme programındaki kuruluşların cari fiyatlarla borç stoku 125 milyar 998 milyon lira olarak gerçekleşti.

Kamu iktisadi teşebbüsleri (KİT) ve özelleştirme programındaki kuruluşların cari fiyatlarla borç stoku, 2020'nin 4. çeyreği itibarıyla 125 milyar 998 milyon lira oldu.

Hazine ve Maliye Bakanlığı, 2020 yılının 4. çeyreği itibarıyla KİT'lerin ve özelleştirme programındaki kuruluşların cari fiyatlarla stok borçlarını açıkladı.

Buna göre, kuruluşların iç borç toplamı 102 milyar 399 milyon 818 bin lira, dış borçları ise 23 milyar 598 milyon 754 bin lira oldu. Böylece toplam borç stoku 125 milyar 998 milyon 571 bin lira olarak gerçekleşti.

İç borçlar içinde en yüksek kalemi 33 milyar 500 milyon 781 bin lirayla ticari banka borçları oluştururken, bunu 26,8 milyar lirayla gerçek/tüzel şahıslar, 21 milyar lirayla resmi dairelerin borçları izledi.

En çok görev zararı TMO'da

KİT'lerin ve ilgili kuruluşların faaliyetlerinden doğan görev zararı ise geçen yılın 4. çeyrek sonu itibarıyla 1 milyar 880 milyon lira olarak kayıtlara geçti.

Söz konusu dönemde en çok görev zararı oluşan kuruluş, 1 milyar 101 milyon lirayla Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu olurken, bu kuruluşu 447 milyon lirayla Toprak Mahsulleri Ofisi izledi.

FT: Türkiye’de esnaf iflasa sürükleniyor

İngiliz Financial Times gazetesi, Türkiye’de esnafın kredilere yönlendirildiğini ancak kısıtlamalar ve yüksek faiz nedeniyle bu kesimin iflasa sürüklendiğini yazdı.

Türkiye’de salgın döneminde devlet desteği alamayan ve banka kredilerine yönlendirilen esnafın durumu, uluslararası basının da gündemine girdi.

İngiliz Financial Times gazetesi, pandemi kısıtlamalarının ve merkez bankası politikalarındaki zikzakların Türkiye’de özellikle küçük işletmeleri zor durumda bıraktığını yazdı.

Bu kesimin aynı zamanda Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın siyasi tabanını oluşturduğunu aktaran gazete, faizlerdeki artışın söz konusu borçlu küçük işletmeler için sancılı olduğunu vurguladı.

Yüksek faizin borçlu küçük işletmelere büyük yük bindirdiğini hatırlatan gazete, Erdoğan’ın yüksek faiz karşıtı açıklamalarının nedeninin bu durumun olabileceğine işaret etti.

107 MİLYAR DOLARLIK KREDİ BORÇLARI VAR

Türkiye’de 3,2 milyon küçük ve orta büyüklükte işletme (KOBİ) olduğunu aktaran FT, toplamda 107 milyar dolar borç yükü olan bu işletmelerin birçoğunun borçlarını ödeyemeyerek iflasa sürüklendiğini belirtti.

İstanbul Teknik Üniversitesinden ekonomist Prof. Dr. Öner Günçavdı, kaynak yaratıp söz konusu işletmelerdeki desteğini sürdürmek için hükümetin faiz indirimini en iyi araç olarak gördüğüne işaret etti.

Resmi kayıtlara göre 2020'de 120 bin esnafın iflas başvurusunda bulunduğunu, çok daha fazlasının ödeme gücü olmadığı için hukuki süreci başlatamasa da dükkanını kapattığını aktaran FT, Günçavdı'nın "Esnaf genelde işlerini döndürmek için banka kredilerini kullanıyor ancak şu an ya kredi alamıyorlar ya da çok yüksek faizle alabiliyorlar" görüşünü aktardı.

FITCH: RİSKLER ARTIYOR

Kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings'in kıdemli direktörlerinden Lindsey Liddell, Türk bankalarındaki sorunlu krediler içinde en büyük payın küçük işletmelere ait olduğunu, Hazine desteğinin artan temerrütlerin finansal sisteme etkisini azalttığını ancak son dönemde söz konusu kesimin kredilerindeki devasa artış nedeniyle risklerin artmaya devam edeceğini dile getirdi.

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD) küçük ve orta büyüklükte işletmeler masasından Paolo Monaco, Türkiye'deki söz konusu küçük işletmelerinin nakit tamponlarının olmadığını ve bu nedenle de şoklara karşı en az dirençli kesim olduklarını vurguladı.

Devlet Bahçeli'nin Anayasa Mahkemesi çıkışına AKP'den yanıt. Cumhuriyet İttifakı'nda çatlak

MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli, AYM'nin HDP iddianamesini Yargıtay'a iade etmesine tepki göstermişti. AKP Genel Merkezi'nden Bahçeli'ye jet yanıt geldi.

AKP Genel Merkez Seçim İşleri Başkan Yardımcısı Samir Altunkaynak, Bahçeli'nin sözlerine yanıt verdi

Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) Genel Başkanı Devlet Bahçeli, AYM'nin HDP iddianamesini Yargıtay'a iade etmesine sert sözlerle tepki göstermişti.

Devlet Bahçeli, **“Anayasa Mahkemesi hukukun üstünlüğünden mi yanadır, yoksa bölücülüğün mü şakşakçısıdır? HDP'nin kapatılması kadar Anayasa Mahkemesi'nin de kapanması artık ertelenemez bir hedef olmalıdır”** ifadelerini kullanmıştı.

Devlet Bahçeli'nin bu açıklamalarına AKP Genel Merkezi'nden yanıt geldi.

AKP Genel Merkez Seçim İşleri Başkan Yardımcısı Samir Altunkaynak, Bahçeli'nin sözlerine şu şekilde yanıt verdi:

“Anayasa Mahkemesi CMK 174. Madde kapsamında HDP'nin kapatılması davasında iddianamenin iadesine karar vermiştir. İade kararı nihai bir karar olmayıp CMK 174. Maddede sayılan gerekçeler dikkate alınarak verilmiştir. Anayasa Mahkemesine her karar sonrası hukuki olmayan yaklaşımlarla saldırmak en başta bu ülkenin hukuk sistemini yok saymaktır.

Kaldı ki görülecek bir davaya ilişkin iddianamesinde görülen eksikliklere dair bir tespit içeren karar niteliğindedir. Esasa taalluk eden bir niteliği dahi havi

değildir. Anayasa ya da herhangi bir mahkemenin verdiği kararlara itirazın nasıl olacağı, ilgili yasalarda açıkça hükme bağlanmıştır.

Verilen kararlara ilişkin eleştiriler hukuk çerçevesinde kalmalı ki Yargıçlar vereceği kararlarda dosyada mevcut delillere ve vicdani kanaatlerine göre karar verebilsinler. Hukuk güvenliği bu ülkenin birliğinin ve varlığının en esaslı teminatıdır. Anayasa Mahkemesi özellikle son yıllarda verdiği kararlar ile hukuku taçlandırdığı bir hakikattir.

Aksi halde istemediği kararları vermedi diye Diyarbakır 123. İcra Hakimliği veya herhangi bir yerin Asliye Ceza Mahkemesinin kapatılmasını talep edebilir. Bu yaklaşımların ne hukuka ne devlete ne de aziz milletimize bir faydası olmadığı aşikardır. İddianamenin iadesi gerekçeleri yayınlandıktan sonra hukukçuların (kitap ehlinin) yapacağı hukukî eleştiri ve yaklaşımlar saklıdır.

İddianame iade gerekçeleri Sayın Başsavcılıkça yerine getirildikten sonra Anayasa Mahkemesi, dosyayı elbette esastan inceleyecek ve nihai kararını verecektir. Vereceği karar da Yasa/Dosyada mevcut deliller/Vicdani kanaat ile oluşturulacaktır. Bilinmeli ki Devletimiz Hukuk devletidir.”

ABD'den Türkiye'ye yeni ek vergi hazırlığı

ABD Ticaret Bakanlığı, Türkiye'nin de arasında bulunduğu 16 ülkeden ithal ettiği alüminyum alaşımı levha ürününe yönelik anti-damping gümrük vergisi emri yayımlayacak.

ABD Uluslararası Ticaret Komisyonundan yapılan açıklamada, ABD'nin 16 ülkeden ithal ettiği **alüminyum** alaşımı levha ürününün ülkedeki değerinin altında satıldığı ve ülkenin bu ithalattan maddi olarak zarar gördüğünün tespit edildiği belirtildi.

Açıklamada, Ticaret Bakanlığının 16 ülkeye yönelik anti-damping gümrük vergisi emri yayımlayacağı ve yapılan değerlendirme sonucunda Bahreyn, Hindistan ve Türkiye'den bu ürünün ithalatına ilişkin durumun dengelemesi için telafi vergisi getirileceği aktarıldı.

Komisyonun açıklamasında, anti-damping gümrük vergisi emri yayımlanacak ülkeler arasında Bahreyn, Brezilya, Hırvatistan, Mısır, Almanya, Hindistan, Endonezya, İtalya, Umman, Romanya, Sırbistan, Slovenya, Güney Afrika, İspanya, Tayvan ve Türkiye'nin yer aldığı kaydedildi.

Dünya Bankası Türkiye'nin büyüme tahminini yükseltti

Bankanın açıklamasında, "Bölgenin en büyük ekonomileri olan Türkiye'nin beklenenden güçlü bir şekilde toparlanması ve Rusya'nın dayanıklı bir performans göstermesi sayesinde daralma beklenenden daha düşük gerçekleşmiştir." ifadesi kullanıldı.

Dünya Bankası, Türkiye ekonomisine ilişkin 2021 yılı büyüme tahminini yüzde 4,5'ten yüzde 5'e çıkardı.

Bankadan yapılan açıklamada, Avrupa ve Orta Asya bölgesi ekonomilerine ilişkin tahminlerin güncellendiği belirtildi.

İhracattaki toparlanmanın ve endüstriyel emtia fiyatlarındaki dengelemenin, 2020 yılı sonunda yeniden artan yeni tip koronavirüs (Kovid-19) salgınının etkilerini kısmen telafi ettiği vurgulanan açıklamada, Avrupa ve Orta Asya bölgesindeki yükselen ve gelişmekte olan ekonomilerin bu yıl yüzde 3,6 büyümesinin beklendiği kaydedildi. Açıklamada, salgın nedeniyle yaşanan aksamalar nedeniyle 2020'de kaydedilen yüzde 2'lik daralmanın ardından bölgede 2021'de ılımlı bir büyüme performansı beklendiği aktarıldı.

TÜRKİYE VE RUSYA SAYESİNDE BÖLGEDEKİ DARALMA BEKLENENDEN AZ OLDU

Bankanın açıklamasında, "Bölgenin en büyük ekonomileri olan Türkiye'nin beklenenden güçlü bir şekilde toparlanması ve Rusya'nın dayanıklı bir performans

göstermesi sayesinde daralma beklenenden daha düşük gerçekleşmiştir." ifadesi kullanıldı.

Görünümün halen belirsiz olduğu vurgulanan açıklamada, salgının etkilerinin kademeli olarak hafiflemesi ve ticaret ile yatırımların ivme kazanmasıyla birlikte bölgesel büyümenin 2022'de daha da güçlenerek yüzde 3,8'e çıkmasının beklendiği kaydedildi.

Açıklamada, salgının sona erme sürecinin daha da uzaması, aşılama gecikmelerin yaşanması, küresel faiz oranlarındaki artış veya yatırımcı algılarının kötüleşmesi sonucunda dış finansman koşullarının sıkılaşması ya da jeopolitik gerilimlerin artması durumunda büyümenin daha zayıf gerçekleşebileceğine dikkati çekildi.

TÜRKİYE'NİN BU YILA İLİŞKİN BÜYÜME TAHMİNİ YUKARI YÖNLÜ REVİZE EDİLDİ

Avrupa ve Orta Asya bölgesi ekonomilerine ilişkin güncelleme kapsamında, Türkiye ekonomisine dair büyüme tahmini de yukarı yönlü revize edildi.

Daha önce 2020'de yüzde 0,5 büyüyeceği öngörülen Türkiye ekonomisinin geçen yıl yüzde 1,8 büyüdüğü tahmin edildi.

Türkiye ekonomisine ilişkin 2021 yılı büyüme tahminini de yüzde 4,5'ten yüzde 5'e çıkarıldı.

Banka, ocak ayında yayımladığı Küresel Ekonomik Beklentiler Raporu'nda, Türkiye'ye ilişkin 2021 yılı büyüme beklentisini yüzde 5'ten yüzde 4,5'e çekmişti. Böylece Dünya Bankası, Türkiye ekonomisine ilişkin 2021 yılı beklentisini tekrar yüzde 5'e çıkarmış oldu.

Ülke ekonomisinin büyüme performansına ilişkin 2022 yılı tahmini ise yüzde 5'ten yüzde 4,5'e çekildi. Türkiye ekonomisinin 2023'te ise yüzde 4,5 büyüyeceği öngörüldü.

Dış borçta son otuz yıl; nereden nereye...

Alaattin AKTAŞ

01 Nisan 2021 Perşembe

✓ ***Dış borç stoku 2020 sonunda 450 milyar dolar olarak gerçekleşirken, borcun GSYH'ye oranında rekor kırıldı.***

✓ ***Özel sektörün dış borçlanmasına sınırlama getirilmesi, bu kesimin borç stokunun üç yılda 61 milyar dolar azalmasını sağladı. "İstediğin kadar borçlan" yanlışından dönülme acaba şimdi durum ne olurdu!***

Hazine ve Maliye Bakanlığı dış borç stokunda 2020 sonunda gelinen düzeyi açıkladı. Türkiye'nin brüt dış borç stoku geçen yıl sonu itibarıyla ikinci kez 450 milyar dolar sınırını aştı. Toplam borç stoku en yüksek düzeye 454.4 milyar dolarla 2017 sonunda çıkmıştı.

Net dış borç stoku ise 269 milyar dolar. Bu tutara, 450 milyarlık brüt stoktan Merkez Bankası ve bankaların dış borç stokları ve net dış varlıkları düşüldükten sonra ulaşıyor.

2020 sonundaki 450 milyar dolar olan stok, şimdiye kadarki ikinci en yüksek düzeye işaret ediyor. Ne var ki, borç stokunu yalnızca mutlak değer olarak görmek pek doğru değil. Bu borcu başka bir büyüklükle kıyaslamak gerekiyor. İşte o büyüklük de GSYH.

Geçen yılın sonundaki borç stokunun GSYH'ye oranı yüzde 62.8'e ulaşarak rekor kırdı. Borç stokunun Cumhuriyet tarihinin rekorunu kırdığı 2017 sonunda ise bu oran yüzde 52.9 düzeyindeydi.

Dolayısıyla geçen yıl sonundaki dış borç stoku, görece şimdiye kadarki en yüksek düzey sayılmalı.

Özel sektörün borcu azalmasaydı...

Bir dönem yurtdışından borçlanmak içeriden borçlanmaktan daha ucuzdu, tüm dünyada da para boldu. Özel sektöre, döviz kazancı olup olmadığına bakılmaksızın istediği kadar dış borçlanmaya gitme olanağı tanınmıştı. Özel sektörün borcu tırmandı da tırmandı. Siyasetçiler de pek memnun görünüyordu bundan. “Türkiye’de kamunun borcu milli gelire göre çok düşük” diye övünüp duruyorduk. Dövizde bir tırmanış olduğu takdirde özel sektör dövize hücum edip kurları yukarı fırlatmayacak ya da döviz bulamayanlar ekonomik darboğaza yol açmayacakmış gibi...

Sonra sonra gidişatın hiç de parlak olmadığını ve özel sektör borcunun gün gelip Türkiye’nin başına iş açacağını idrak edenler neyse ki çıktı. Özel sektörün dış borçlanmasına bir dizi sınırlama getirildi. İyi ki de getirilmiş.

Özel sektörün dış borcu geçen yıl sonunda 255.6 milyar dolara geriledi. Gerilediğini söylediğimiz tutar bile çok yüksek ama bir de önceki yıllara bakmalı. Özel sektörün 2017 sonundaki dış borcu 316.4 milyar dolardı. Üç yıldaki azalma neredeyse 61 milyar doları buldu.

Kısa vadelinin payı yükseldi 2020 sonunda 450 milyar dolar olan toplam dış borcun 138.5 milyar dolarını kısa, 311.5 milyar dolarını uzun vadeli borçlar oluşturuyor.

Bu değerlere göre toplam içinde kısa vadeli yüzde 31’lik bir paya sahip. Kısa vadeli borcun toplamdaki payı daha önce 2014 ve 2015 yıllarında yüzde 34’le rekor kırmıştı. 2020’de ise en yüksek üçüncü oran oluştu.

Dış borç stoku (Milyar dolar)

	Borçluya göre			Vadeye göre		Toplam	Stok/ GSYH(%)
	Kamu	TCMB	Özel	Kısa	Uzun		
1991	35,3	7,2	11,1	9,1	44,5	53,6	26,7
1992	36,5	6,7	15,4	12,7	45,9	58,6	27,8
1993	39,6	7,3	23,6	18,5	52,0	70,5	29,6
1994	41,7	9,8	17,2	11,2	57,5	68,7	38,8
1995	42,0	12,2	21,8	15,5	60,4	75,9	33,6
1996	40,2	12,4	26,7	17,1	62,2	79,3	32,6
1997	39,1	11,8	33,5	17,7	66,7	84,4	33,2
1998	41,3	13,0	42,0	20,8	75,6	96,4	34,7
1999	44,1	11,0	48,0	22,9	80,2	103,1	40,6
2000	50,1	14,1	54,4	28,3	90,3	118,6	43,4
2001	47,1	24,4	42,1	16,4	97,2	113,6	56,1
2002	64,5	22,0	43,1	16,4	113,2	129,6	54,4
2003	70,8	24,4	49,0	23,0	121,2	144,2	45,5
2004	75,7	21,4	64,1	32,2	129,0	161,2	39,6
2005	70,4	15,4	84,9	38,9	131,9	170,8	33,8
2006	71,6	15,7	120,7	42,9	165,1	208,0	37,7
2007	73,5	15,8	160,6	43,1	206,8	249,9	36,6
2008	78,3	14,1	188,0	52,5	227,9	280,4	35,8
2009	83,5	13,2	171,8	49,0	219,5	268,4	41,2
2010	89,1	11,6	190,6	77,2	214,0	291,3	37,5
2011	95,8	9,3	199,7	83,1	221,7	304,8	36,4
2012	106,3	7,1	228,2	102,4	239,2	341,6	38,9
2013	118,9	5,2	270,4	135,5	259,1	394,6	41,2
2014	121,3	2,5	283,3	137,0	270,0	407,1	43,3
2015	116,6	1,3	281,2	105,3	293,9	399,2	46,0
2016	123,3	1,1	283,9	101,2	307,1	408,3	47,0
2017	136,2	1,8	316,4	120,1	334,2	454,4	52,9
2018	139,9	5,9	298,0	117,4	326,4	443,8	55,7
2019	157,1	8,4	270,0	122,9	312,6	435,5	57,2
2020	173,1	21,4	255,6	138,5	311,5	450,0	62,8

SON ON SEKİZ YILIN TABLOSU...

Türkiye'nin toplam dış borç stoku 2002 sonunda yaklaşık 130 milyar dolardı. Bu dış borç, GSYH'nin yüzde 54.4'ü düzeyindeydi.

01.04.2021

Yani AKP iktidara geldiğinde devraldığı borç buydu. Aradan geçen on sekiz yılda dış borç 130 milyardan 450 milyara çıktı.

Kamunun borcu 64.5 milyar dolardan 173.1 milyar dolara yükseldi.

Asıl artış özel sektörün borcunda yaşandı. 2002 sonunda yalnızca 43 milyar dolar düzeyinde bulunan özel sektörün borcu on sekiz yılda yüzde 500'e yakın artışla 255.6 milyar dolar oldu. Üstelik özel sektörün dış borcu bir ara ipin ucu iyice kaçırıldığı için 316 milyar doları da aşmıştı. Son üç yıldaki düşüşe rağmen böylesine hızlı bir artış ortaya çıktı.

Bu on sekiz yıllık dönemde çok dikkat çeken bir artış da kısa vadeli dış borçlarda yaşandı. 2002 sonunda 16.4 milyar dolar olan kısa vadeli dış borçlar, on sekiz yılda tam yüzde 744 artışla 138.5 milyar dolara tırmandı.

Abdulkadir Selvi

Anayasa Mahkemesi'nin HDP kararı ne anlama geliyor

1 Nisan 2021

İsterseniz öncelikli olarak yazımın başlığındaki sorunun yanıtını vereyim.

Anayasa Mahkemesi HDP'yle ilgili iddianameyi Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na iade etmeye karar verdi. Ama bu HDP hakkındaki kapatma davasının reddedildiği anlamına gelmiyor. Anayasa Mahkemesi bu yönde de karar verebilirdi. Ama tespit edilen usul eksikliklerinin giderilmesi için Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na iade edilmesine karar verdi.

İade kararıyla birlikte HDP hakkında kapatma davası düştü. Eğer Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı iddianamedeki eksiklikleri tamamlayıp, yeniden göndermezse, HDP hakkında bir kapatma davası gündemde olmayacak.

Ama ben buna ihtimal vermiyorum. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın usul eksiklerini tamamlayıp, HDP hakkında yeniden kapatma davası açmasını bekliyorum.

BAHÇELİ'NİN TEPKİSİ

Zaten MHP Genel Başkanı **Devlet Bahçeli** de, "**Beklentimiz, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'nın, iddianameyi yeni baştan düzenleyip tekraren HDP'yi kapatma davasını açmasıdır**" dedi.

Anayasa Mahkemesi'nin kararına **Bahçeli**'nin tepkisi sert oldu. **Bahçeli**, Anayasa Mahkemesi'nin kapatılmasını yeni bir hedef olarak gösterdi. "**HDP'nin kapatılması kadar Anayasa Mahkemesi'nin de kapanması artık ertelenemez bir hedef olmalıdır**" dedi.

Görünen o ki HDP'yle ilgili kapatma davası siyaseti yeniden şekillendirecek. Parti kapatma davaları ve Anayasa Mahkemesi başkanlarının kritik süreçlerdeki çıkışları, siyaseti etkilemişti. **Ahmet Necdet Sezer** böyle bir çıkışın sonucunda cumhurbaşkanlığına uzandı. HDP kapatma davası üzerinden 2023 seçimlerini etkileyecek bir süreç bizi bekliyor.

ANAYASA MAHKEMESİ'NİN DURUŞU

Anayasa Mahkemesi HDP iddianamesini usul eksikleri yüzünden iade etti. Onları paylaşacağım. Ama bu kararda Anayasa Mahkemesi'nin duruşunu da gösteren bir tavır var. Altını çizmekle yetindim.

İADE GEREKÇELERİ

ANayasa Mahkemesi'nin iade kararını “**oy birliği**” ile alması önemli. Ön incelemeyi yapan raportörün tespit ettiği usul eksiklikleri Anayasa Mahkemesi üyeleri tarafından da paylaşılmış. Anayasa Mahkemesi'nin iade kararı yazılacak ve bunlar maddeler halinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na bildirilecek.

Anayasa Mahkemesi HDP'nin bazı yöneticileri ile suç olan eylemler arasındaki irtibatı gösteren kanıtların iddianamede yer almasını kapatma nedeni olarak gösteren suçlar ile şahıslar arasındaki illiyet bağının gösterilmesini, ölmüş ya da HDP'den istifa etmiş olan kişilerin de siyasi yasak kapsamına alınmasını talep etmişti. Onların çıkarılmasını istiyor.

Hukukta usul esastan önce gelir demiştik. Anayasa Mahkemesi de iade kararında ona işaret etti.

DEMİRTAŞ'IN ÜÇÜNCÜ İTTİFAK ÖNERİSİ

HDP ile İYİ Parti arasında zaman zaman gel-git'ler yaşanıyor.

HDP eski Eş Genel Başkanı **Selahattin Demirtaş**'ın, kahvaltı çağrısına İYİ Parti Genel Başkanı **Meral Akşener** kapıyı kapatmamış, “**Şimdi ben Güneydoğu'yu iyi bilirim. Güneydoğu'nun bir özelliği şudur. Kanlın olsa, kan davalı birisi olsa kapısı çalındığı zaman o kapıdan içeri alınır. O evin annesi, en yaşlısı korur, kollar. Son kapıdan dışarı çıktıktan sonra kan davası devam eder**” yanıtını vermişti.

Ama aynı **Meral Akşener**, “**HDP'yi nereye konumlandırıyorsunuz**” sorusuna da, “**HDP'yi PKK'nın yanında konumlandırıyoruz**” karşılığını vermişti.

Akşener'in bu yanıtı HDP'de rahatsızlığa yol açtı. Ayrıca muhalefet partileri ile görüşme turuna çıkan HDP ile İYİ Parti arasında ise bir randevu “**restleşmesi**” yaşandı...

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı **Ekrem İmamoğlu**'nun, **Meral Akşener** ile **Pervin Buldan**'ı etiketleyerek attığı tweet ise tüy dikmişti.

İYİ Parti Genel Başkan Yardımcısı **Yavuz Ağralıoğlu** ile İstanbul İl Başkanı **Buğra Kavuncu**, **İmamoğlu**'na sert tepki göstermişti. **Selahattin Demirtaş** ise İYİ Partililere, “**Faşist**” diye hakaret etmiş, “**İYİ Partili bazı ırkçı siyasetçilerin faşizan söylemleri, her türlü diyalog ve çözüm zeminini maalesef tahrip ediyor**” demişti.

TEHDİT Mİ ÖNERİ Mİ?

HDP ile İYİ Parti arasındaki gerilimin listesini çıkarma durumunda değilim. İşaret etmek istediğim nokta farklı. **Selahattin Demirtaş** yeni bir adım daha attı. “**Eğer muhalefetteki milliyetçi odaklar demokrasi ittifakına ısrarla engel olmaya devam edeceklerse bu durumda HDP’nin öncülüğünde üçüncü bir ittifak, ‘demokrasi ittifakı’ olarak ilan edilebilir**” dedi.

Demirtaş’ın bu sözleri millet ittifakına yönelik bir uyarı olarak görülebilir. Ya da başka bir ifade ile, İYİ Parti’ye yönelik bir tehdit olarak da değerlendirilebilir. Ama bence **Selahattin Demirtaş**, siyasi sonuçları açısından önemli bir öneride bulunuyor, üçüncü bir ittifak öneriyor. Elbette ki bu HDP liderliğinde üçüncü bir ittifak olacak. **Demirtaş**’ın teklifi HDP siyasetinde ne kadar karşılık bulur orasını bilmiyorum ama üzerinde durulmaya değer. **Demirtaş**’ın üçüncü ittifak önerisi 2023 seçimlerinin mecrasını değiştirebilir.

ATATÜRK PROVOKASYONU NASIL ÖNLENDİ?

İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu**, “**Tekirdağ’da Atatürk üzerinden provokasyon yapan zanlı yakalandı. Türk polisine koskoca bir alkış**” diye duyurdu. İçişleri Bakanı **Soylu**’ya aynen katılıyorum. Zanlıyı yakalayan Türk polisini yürekten alkışlıyorum.

Hem üstün bir teknik kullanarak **Atatürk** büstüne saldırıda bulunan zanlıyı yakaladılar, hem de **Atatürk** üzerinden yeni bir provokasyon yapılmasına engel oldular.

Atatürk büstüne saldırı üzerinden yapılan provokasyonlar, geçmişte bizi rejim krizlerine sürükledi. Ticanilerin **Atatürk** büstlerine saldırıları üzerine **Celal Bayar** ve **Adnan Menderes** büyük sıkıntılar yaşadılar. 5816 sayılı **Atatürk**’ü Koruma Kanunu’nu çıkarmak durumunda kaldılar. O nedenle bu işe yeltenen şahsın yakalanması çok önemli.

HANGİ TEKNİĞİ KULLANDILAR

İçişleri Bakanı **Süleyman Soylu**, “**İki gündür üstün teknik bir teknik kullanarak yaptıkları analiz sonucu tespit, takdire değer**” diye duyurdu. Bu tekniğin ne olduğunu öğrenmek istedim. Zanlının **Atatürk** büstüne saldırdığı olay yerinde kamera bulunmuyor. Yani polisin işi zor. Buna rağmen Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Başkanlığı ile Tekirdağ Emniyeti olay yerine gidiş istikametindeki 200 güvenlik kamerasının görüntülerini incelemeye alıyor. Kamera görüntülerinin incelenmesi ve detaylı analizi sonucunda G.D isimli şahıs tespit ediliyor. Sıra yakalanmasına geliyor. Şahıs tespit edildikten sonra seri bir operasyonla yakalanıyor. Şahsın sadece Tekirdağ Marmaraereğlisi'nde değil, Türkiye'nin farklı yerlerinde de **Atatürk** büstlerine yönelik eylem hazırlığı içinde olduğu tespit ediliyor. Tam bir provokasyon hazırlığı.

Esfender KORKMAZ

TEREKEMELER

Terekemelerle ilgili çok araştırma ve yayın var; ancak en eskisi ve tabir caizse en yerinde, en gerçek ve en canlı anlatım; Hive Hanı ve aynı zamanda tarihçi olan Ebu'l Gazi Bahadır Han tarafından 1663-1664 yıllarında Çağatay Türkçesi ile yazılan "Şecere-yi Terakime/Türkmenlerin soy kütüğü"nde yer alır.

Secere-i Terakime, Türkmenler arasında yaygın olan Oğuz rivayetleriyle mevcut Oğuznamelerden yararlanarak hazırlanmıştır. Oğuz Han'ın öncesini, yaptıklarını ve sonrasını anlatır. Bu kitapta Oğuzların Salur boyuna mensup oymakların soy kütüğü gösteriliyor ve Terakime Salur bu boya bağlı oymak olarak yer alıyor. Kitap, 1937'de Türk Dil Kurumu tarafından yayınlanmıştır. Pergola Yayınları tarafından da 2017 yılında Osmanlıca tıpkı basımı yapılmıştır. Prof. Dr. Zühal Kargı Ölmez'in bu konuda doktora tezi ve kitabı var.

Terekemeler, Oğuzların İran'a, Kafkasya'ya gelen ilk Türk boylarıdır. Kuzey İran, Azerbaycan ve Gürcistan bölgelerine on birinci asırda gelmiş, kendi içinde kapalı yaşamış ve Türk geleneklerini, şamanlığı sürdürmüştür. Orta Asya'da Terakime ismi, Oğuz olarak değişmiş ve fakat Kafkas bölgesine gelen Terekemelerde aynı kalmıştır. Terekemelerin İslamlığı en sonra kabul ettiği söylenir. Evliya Çelebi, Tebriz şehrini anlatırken, "Terekeme Türkmanı"nın anlatmış ve onların lehçelerinden örnekler vermiştir.

Terekeme'lerin bir Oğuz boyu olduğu kaynağında bu kadar açıkken, tarihçiler arasında farklı yorumlar olması anlaşılır gibi değildir.

Terekemelerin en yoğun yaşadığı yer Gürcistan'da Borçalı bölgesidir. Bu bölge 1801'de Ruslar tarafından alınmıştır. Bu sırada bölge kısmen göç vermiştir. 1826-1828 Rusya-İran savaşı sonrasında imzalanan Türkmençay Antlaşması sonrasında ise Terekemeler, Kars Çıldır, Arpaçay, Iğdır, Ağbaba, Çaldıran, Sökmenova, Karaköse ve Taşlıçay'a göç ettiler. 1877-1878, yani 93 Harbi'nden sonra da aynı şekilde göç edenler oldu. Bir kısmı da, 1921'de Gümrü Antlaşması ile ve mübadele sonucu Kars bölgesine geldiler.

Halen Türkiye'de 600 bin dolayında Terekeme nüfus var.

Neden Terekeme yazdım. Çünkü Terekemelerin, aşıklık ve söz kültürü, korunmaya değer kadim Türk kültürüdür. Söz gelimi, en büyük söz ustası millî aşıklarımızdan Aşık Şenlik, Türk Edebiyatında yer almıyor. Kars-Çıldır'lı olan Aşık Şenlik, öz Türkçeyi ve Osmanlıca'yı iyi kullanan bir Terekeme idi.

Aşık Şenlik (1850-1913) Kafkasya'da ve İran'da halk kültüründe etkili, aşıklık geleneği içinde yetişmiştir. Çıldır ve Aşık Şenlik'in köyü eski adıyla Suğara, Şenlik 28 yaşında iken 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı sonucu Ruslara bırakılmıştır. Şenlik ölünceye kadar Türkçe konuşmuş ve Türkçe yazmıştır.

93 Harbi denilen (1877-1878) Osmanlı-Rus savaşında, halkı galeyana getiren şiirler yazmıştır. 93 Koçaklaması ünlüdür. Ben Çıldır'lıyım. İlkokulda millî bayramlarda ve kurtuluş günlerinde yapılan törenlerde, Aşık Şenlik'in bu şiirinin iki kıtasını okurdum.

Benim okuduğum Aşık Şenlik'in 93 Koçaklaması:

Ehli Türk olanlar eşitsin bilsin,
Can sağ iken yurt vermeniz düşmana,
İsterse Uruset ne ki var gelsin,
Can sağ iken yurt vermeniz düşmana.
Guşanın kılıcı geyinin donu,
Gavga bulutları sardı her yanı,
Doğdu koç yiğidin nam alma günü,
Can sağ iken yurt vermeniz düşmana.
Aşık Şenlik 1913 yılında, Çıldır Rus işgali altında iken vefat etmiştir.

İbrahim Kahveci

Derdimiz millet mi Kanal İstanbul mu?

Para yok!

Zaten işçilerin geçmişte biriktirdiği İşsizlik Fonu üzerinden ödeniyordu Kovid19 faturası. Ama onu da bitiriyoruz artık.

Aylık 2 milyar lira civarında bu ödemeyi bile çok gördük. Ama diğer yandan 200 milyar dolara mal olması beklenen Kanal İstanbul için peş peşe kararlar alıyoruz.

Geçen hafta Çevre ve Şehircilik Bakanı Murat Kurum “İmar planını onayladık” dedi. Bu hafta ise Ulaştırma Bakanı “artık kazmaya başlayacağız” dedi.

Derdimiz Kanal İstanbul.

Ama işçiye gelince para yok. Kanala gelince para çok. Karşı çıkarsanız ise “vay siz kimsiniz? Vay siz yerli ve milli davamıza, dini ve milli söylemimize nasıl karşı çıkarsınız”.

Oysa Milet aç.

Hem de feci şekilde aç.

İş yok, işsizlik çok ama derdimiz Kanal.

O zaman ne yapalım: Vatana Millete hayırlı olsun. Evlatlarımız, torunlarımız olmadı onların da evlatları ve torunları çalışıp çalışıp öderler Kanal İstanbul parasını.

İŞSİZLİĞE HAZIR OLUN

Ülke olarak 2015 yılından beri işsizlik rakamlarında sınırların üzerindeyiz. Kronikleşen bir işsizlik var.

01.04.2021

Zaten Haziran 2015 seçimlerine bu sıkıntı yansdı. Ama artık seçimlere işsizlik yansımıyor. Özellikle 15 Temmuz sonrası yerli-milli söylemi ile siyasi tercih yapıyor. O nedenle de yönetim her türlü ters kararları alabiliyor ve Milletın sırtına büyük faturalar yükleyebiliyor.

Mesela geçen hafta MB Başkanı görevden alındı ve Millet olarak 1 trilyon lira daha maliyet üstlendik. Zamanı, taksiti geldiğinde ödemeye devam edeceğiz. Hatta ithal ürünlerde yaşanan zamlar bize şimdiden fatura çıkartmaya başladı bile. Ama bu işin daha sorunlu tarafı işsizlik olacak.

Halen 10 milyonun üzerinde ve yüzde 30'u aşan bir işsizlik yaşıyoruz. Para yok diye Kısa Çalışma Ödeneği de bitince bu rakama epey sıfırlı bir işsiz grubu daha eklenecek.

İşin daha vahim tarafı ise yeni MB Başkanı sonrası sarsıntı geçiren mali piyasaların reel sektör üzerindeki olumsuz etkileri olacaktır.

Bugün finansal olarak yaşanan dalgalanma yarın reel olarak piyasalara gelecektir. O zaman yeni işsizler oluşacak ve yine fakirliğe bağlı toplumsal sorunlar artacaktır. Umarım bu konularda da yanılırim ve yazdıklarımın tam tersi sonuçlar çıkar.

Ama bilmeliyiz ki bu tercihleri biz yaptık. Biz dedik ki, sizi seçtik ve bizi istediğiniz gibi yönetebilirsiniz.

Sürece bakmadan sonucu değerlendirmek yanlış olur. O nedenler sanırım biz bu sürecin neresinde yer aldık ve şimdi düzeltmek istersek ne yapabiliriz diye epeyce insanın geriye dönmesi gerekiyor.

A

ksi halde Kanal İstanbul için yastık altındaki varlıklarınız çıkartmanız da yetmeyecek. Torunlarınızı da sıkı bir çalışmaya ve kazanmamaya hazırlayın. Bizi bekleyen gelecek daha ne olabilir ki? Karar sizindir.

01 Nisan 2021, Perşembe

BAŞYAZIMEHMET BARLAS

ABD'nin bağışladığı gemileri eski bulan Yunanistan'a 'Dilenciler seçme hakkına sahip değil' denildi

Türkiye ile her fırsatta anlaşmazlık çıkarmaya çalışan ve tüm Akdeniz'i bir Yunan gölü zanneden Atina yönetimi, bizim eski halimize benziyor. Ben askerlik yaparken de görmüştüm. Bize verilen silahlar, Amerika'nın 2'nci Dünya Savaşı'nda kullanıp artık hurdaya çıkardıklarıydı. Türkiye 1948'den başlayarak Amerika ile ittifakını derinleştirirken, bu silahlar da Türkiye'ye askeri yardım olarak verilirdi. Şimdi Türkiye kendi savaş araç ve gereçlerini büyük ölçüde üretirken, Yunanistan'ın halini acıyarak izliyoruz.

Dilenci gibi

Şimdi Türkiye ile kapışan Yunanistan, bizim o dönemlerde yaşadıklarımızı yaşıyor. ABD ile yapılan anlaşmalar kapsamında Yunanistan, Washington'dan fırkateyn alınması noktasında mutabakata varmış. Ancak Atina'nın Washington'dan alacağı savaş fırkateyninin eski oluşu eleştirilere yol açınca ABD'nin eski Atina askeri ataşesi **Robert Palm**, Yunanistan'daki bu eleştirilere çok sert cevap vermiş. **Palm "Dilenciler seçme hakkına sahip değil. Yunanistan'a ne verirsek onu kullanacak"** demiş... **Palm**'ın Twitter hesabından yazdığı mesaj, Yunan kullanıcıların büyük tepkisine neden olmuş.

ABD ve Fransa

Özellikle hava ve deniz gücünü kuvvetlendirmek için anlaşmalar yapmaya çalışan Yunan yönetimi, Fransa ve ABD'nin eski uçak ve gemilerini envanterine katmaya hazırlanıyor. ABD yönetimi, eskidiği için envanterinden çıkarmayı planladığı gemilerden birkaçını Yunanistan'a vermeyi teklif ederken, Fransa da Cassard sınıfı hava savunma fırkateyni "**Jean Bart**" ve Georges Leygues sınıfı denizaltı savunma fırkateyni olan "**Latouche-Treville**"i Yunan donanmasına ücretsiz olarak verme teklifinde bulundu. Her iki geminin de oldukça yaşlı ve Fransız donanmasının envanterinden çıkarılmaya hazırlandığı kaydedildi.

Hatırlanacağı gibi, geçmiş dönemde Amerika özellikle Kıbrıs konusunda Amerikan silahlarının kullanılmasına izin vermezdi. Bu arada 1974'teki Kıbrıs Harekâtı ertesinde de Türkiye'ye ambargo uygulamıştı.